

**94 СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ДИМИТЪР СТРАШИМИРОВ“**

основано 18.X.1936г.

София, кв. „Христо Ботев“, ул. 511, №22, тел./ факс 02/945 03 44, e-mail: sofia_94su@abv.bg

Утвърдил:

Директор:.....

Латинка Ковачева

**ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ**

СОФИЯ

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 01.09.22г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ

Въведение

Програмата за намаляване на деца на преждевременно напусналите образователната система в СУ „Димитър Страшимиров“ е разработена в съответствие с рамковите европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020г. и е съобразена с цели в сфера на средното образование, определени на областно ниво.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането на преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване на деца на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/, приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013г.

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, кохерентност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенция на риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересовани страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползи от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците

Отчитането на изпълнението на Програмата ще се извърши пред ПС в края на учебната година.

Принципи на училищната програма за превенция на отпадането на учениците

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основани принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които му дава образованието
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на учениците от училище:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.
- Липса на подкрепяща среда, която да замени липсата на грижа от страна на родителите.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.
- Негативно влияние на средата – на улицата/приятелски кръг.
- Липса на мотивация сред семействата от ромски етнос за продължаване на образованието в гимназиален етап.

Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от училище:

Много често икономическата обстановка в страната предразполага към миграционни процеси. Родителите на учениците заминават в чужбина – сезонно или постоянно и грижата за тях се прехвърля на роднини и близки. Случва се да се изселват цели семейства и за децата няма точна информация дали постъпват там в училище.

Доста ученици срещат трудности при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Не се редки случаи на затруднена адаптация на децата от етнически малцинства в учебния процес.

Причини за направени неизвинени отсъствия през изминалата учебна година и липсата на мотивация за учене сред учениците:

● Социално-икономически причини:

- ▶ Лошо качество на живот на определени социални слоеве;
- ▶ Ниски доходи-невъзможност за покриване на разходите/учебници, тетрадки, дрехи, храна/;
- ▶ Поради задълженията да гледа по-малкия си брат/сестра;
- ▶ Използване на детето непосещаващо училище като трудов ресурс /подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа/

● Образователни причини:

- ▶ Затруднения при усвояване на учебния материал;
- ▶ Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище;
- ▶ Наличие на конфликтни отношения със съученици, учители и други;

• **Етнокултурни причини:**

- ▶ Занижен родителски контрол към осигуряване на присъствие на учениците в училище;
- ▶ по-ранно встъпване в брак

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Политиките и мерките, които 94 СУ „Димитър Страшимиров“ предприема за преодоляване на причини за отпадане са подчинени на националните, области и общински стратегически мерки се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете.

Семейни и социални причини:

1. *Трудова миграция на родителите.* Напускане на единия или на двамата родители на страната, поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставяна на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата.

Мерки: ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца. Търсене на съдействие от Отдел “Закрила на детето: при необходимост и при противообществени прояви на тези деца – Детска педагогическа стая, МКБППМН, РПУ.

2. *Полагане на грижи за по-малките братя и сестри, както и за болни членове от семейството.*

Мерки: Оказване на социална помощ – чрез дарения, грижи за изхранването на тези деца от фирмата доставчик на закуски, както и получаването на социални стипендии.

3. *Недостатъчна образованост на родителите* и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в не контролиране на часовете за прибиране от училище, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, не проверяване на изученото през деня, както и подготовка на детето за следващия ден-домашни работи, изпълнение на други поставени от учители задачи.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещение на целодневна форма на организация в училище. Търсене на непрестанни, разширени среща с тези родители от страна на класни ръководители, ръководство, педагогически съветник за мотивиране и приобщаване към училищната общност.

4. *Чести конфликти от агресивни родители* – побой, домашно насилие, посегателство от страна на нови партньори на един от двамата родители.

Мерки: В най-честите случаи училището се превръща в единственото защитено място за детето и класният ръководител поема грижите за детето в образователната институция

5. *Преждевременно напускане, поради ранни бракове и раждане.*

Мерки: Осигуряване на непрекъснати форми на информираност на тинейджърите за сексуалното им развитие, както и включването им в обучителни семинари и лекционни курсове. Залягане в тематичните разпределения на актуални за младежкото развитие теми; осигуряване на възможност за продължаването на прекъснатите училище в самостоятелна форма на обучение.

Други по-важни мерки и дейности, залегнали в комплексния план за достигане на стратегическите цели, свързани с превенцията от отпадане са:

- Предприемане на УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕРКИ, подчинени на областната и общинската програма за образователна интеграция на деца и ученици от ромската общност.
- УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА за преждевременно напусналите училище. Изготвяна на база данни от класни ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи/съобразно различните причини от отпадане/.
 - Координиране действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник и училищното ръководство.
 - КВАЛИФИКАЦИЯ на педагогически специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;
 - Провеждане на обучителен семинар на педагогическите специалисти за последиците от агресията в училище;
 - Провеждане на обучения за агресията и насилието и наченете за разрешаване на конфликти;
- Реализиране на конкретни дейности за постигане целите на училищната програма.
- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността.
- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
- Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите в образование и обучение.
- Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.
- Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.
- Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава /наставничество/.
- Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището/екипна дейност/
- Други дейности, определени с Правилника за дейността на институцията.
 - Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките на превенция и намаляване на преждевременно напускане на училище.
 - Повишаване качество и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфичната образователна и възпитателна ИНТЕРАКТИВНА СРЕДА.
 - Поставяне на ученика в АКТИВНА ПОЗИЦИЯ по отношение на усвояването на нови знания и практическа приложимост на изучения материал.
 - Превръщането на училището в ПРИЯТНО И ЖЕЛАНО МЯСТО за учениците чрез използване на иновативни педагогически методи и форми за преподаване.

- Извършване на ефективна ДИФЕРЕНЦИРАНА работа с ученици с намалена успеваемост.
- Изработване на индивидуален план и календарен график за преодоляване на изоставането.
- Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема /педагогически съветник/.
- Подготовка на учениците за продължаване на образованието-ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ на учениците, завършващи основно и средно образование, съобразно техните интереси в съответствие с новите обществени реалности.
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес. Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация у учениците чрез ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА свързана с училищните и извънучилищните мероприятия и дейности.
- ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност.
- ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ –лекции, беседи, семинари, свързани с обучението на учениците по:
 - ▶ Наркомания, алкохол, тютюнопушене.
 - ▶ Сексуално образование и предпазване от СПИН.
 - ▶ Продължаване на превантивната възпитателна работа от страна на класните ръководители с дейности за оказване на помощ на КБППМН.
 - ▶ Поставянето на приоритет в работа на класните ръководители за формирането на личностни умения в учениците за адекватно СОЦИАЛНО ПОВЕДЕНИЕ в съвременните динамични обществено-икономически условия.
- ИЗВЪНКЛАСНИ И ИЗВЪНУЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ
- Активно участие в УЧЕНИЧЕСКИЯ СЪВЕТ